

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI ROK

MADŽARŠČINA
KOT DRUGI JEZIK NA NARODNO
MEŠANEM OBMOČJU V PREKMURJU
Izpitna pola 1

A) Slušno razumevanje

B) Bralno razumevanje

Torek, 12. junij 2007 / 60 minut (20 + 40)

*Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Ta izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, slušnega in bralnega razumevanja. Časa za reševanje je 60 minut: 20 minut za slušno, 40 minut za bralno razumevanje. Nadzorni učitelj Vas bo opozoril, kdaj lahko začnete reševati drugi del. Odgovore vpisujte v izpitno polo v za to predvideni prostor, z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom. Pišite čitljivo.

Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Naslednja navodila boste slišali tudi na posnetku.

Test je sestavljen iz dveh delov: A in B. Vsak del vsebuje govorno izhodiščno besedilo in nalogo, ki se nanj nanaša.

Najprej boste nalogo prebrali, nato boste poslušali govorno izhodiščno besedilo in že med poslušanjem nalogo sproti reševali.

Vsako govorno izhodiščno besedilo boste poslušali po dvakrat, vmes pa bo premor za reševanje. Začetek in konec govornega besedila bo označeval takle zvočni znak /*/.

Odgovore zapisujte razločno v izpitno polo. Uporabljate lahko nalivno pero ali kemični svinčnik. Nečitljive rešitve in nejasni popravki se točkujejo z nič točkami.

Zaupajte vase in v svoje sposobnosti. Želimo Vam veliko uspeha.

To so bila splošna navodila.

Zdaj boste začeli reševati izpitne naloge. Poslušajte pozorno.

Odprite izpitno polo.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne.

1A**A)****Igaz (I) vagy hamis (H)? Karikázza be az I-t vagy a H-t!**

1. Már régen megállapították, hogy a madárinfluenza emberre is veszélyes. I / H
  2. A vírus vérrel és izzadsággal terjed állatról emberre. I / H
  3. A vírus kizárólag 70°C-on képes szaporodni. I / H
  4. Azt tanácsolják, hogy az utazók egyáltalán ne fogyasszanak szárnyasételeket. I / H
  5. Nyers tojás fogyasztásával is elkaphatjuk a vírust. I / H
  6. A fertőzés ellen megfelelő tisztálkodással is kell védekezni. I / H
  7. A madárinfluenza tünetei hasonlítanak a megfázásos tünetekre. I / H
  8. Az embereknél a betegség jelei már a fertőzés napján megjelennek. I / H
- (8 pont)*

B)**Válaszoljon a kérdésekre!**

1. Mi a tippeket adó hölgy foglalkozása?

(1 pont)

2. Mit érvényesíthetünk jobban ilyen szakember segítségével? Két dolgot említsen!

(1 pont)

3. Milyen minta és mely színek előnyösek a nyakkendő esetében?

(2 pont)

4. Miért nem tanácsos barnába öltözniük a férfiaknak?

(1 pont)

5. Mire ügyeljenek érkezéskor zakójukkal kapcsolatban a férfiak?

(1 pont)

6. Mi az előnye a kellően hosszú zokninak?

(1 pont)

7. Milyen benyomást kelthetnek a feltűnően öltözködő hölgyek?

(1 pont)

8. Milyen feltételek mellett jelenhetnek meg a nők ujjatlan felsőben? Két dolgot említsen!

(2 pont)

9. Mit kell évszaktól függetlenül kötelezően viselniük a hölgyeknek?

(1 pont)

10. Mit tanácsol a szakértő a cipő és táska színével kapcsolatban? Két dolgot említsen!

(1 pont)

(12 pont)

ÜRES OLDAL

1B

1. szöveg

Figyelmesen olvassa el az alábbi szöveget, majd röviden válaszoljon a kérdésekre!

A HÓNAP ESEMÉNYEI

VILÁGNAPOK

NOVEMBER 20. – FÜSTMENTES VILÁGNAP Ezen a napon a dohányzás veszélyeire hívják fel az emberek figyelmét. A dohányzás körülbelül 400 évvel ezelőtt terjedt el Európában. Rendkívül káros szenvedély, mert a füst ingerli a légutakat, köhögést okoz. A dohányban mérgező anyagok is vannak, többek közt nikotin. Ez megbetegítheti a tüdőt, a szívet, az ereket. A dohányzás nemcsak azoknak az embereknek okoz egészségkárosodást, akik dohányoznak, hanem a dohányfüst környezetében élő nem dohányzóknak is.	NOVEMBER 27. – A VÉRADÓK NAPJA A vér testünk éltető nedve, mely folyamatosan kering szervezetünkben. A vér szállítja minden testrészünkbe az élethez nélkülözhetetlen tápanyagot, a levegőt, és ha betegek vagyunk, a gyógyszereket. Balesetek, műtétek közben a betegek sok vért veszíthetnek, ezt pótolni kell. Ezért a Magyar Vöröskereszt, a vérellátó-központok, a kórházak véradást szerveznek, hogy az egészséges emberek véradással segíthessenek beteg társaikon.

HÍRES EMBEREK

ILL YÉS GYULA Író, költő, népmesegyűjtő. Tolna megyében, Felsőrácegrespusztán született 1902. november 2-án. Költészete és prózája gyermekkori élményeit őrzi. A legszegényebb földművesek életét mutatja be. Tisztelettel emlékezik meg a pusztai cselédekről és kézművesekről, akiknek szavát nem felejtette el akkor sem, amikor tehetsége révén pályáján nagy sikereket ért el. Reméljük, sokan ismerik a Hetvenhét magyar népmese című könyvét. Ebben a gyűjteményben hazánk különböző tájainak meséit gyűjtötte össze, megőrizve a mesék eredeti nyelvét.	ADY ENDRE Költő, a magyar líra egyik legnagyobb egyénisége. Érmindszenten született 1877. november 22-én. Itt töltötte gyermekéveit. Zilahon érettségizett, majd Debrecenben és Nagyváradon volt újságíró. Különösen sokan olvassák szerelméhez, Lédához szóló, valamint Istenhez forduló verseit.

TÖRTÉNELMI ÉVFORDULÓK

1849. NOVEMBER 20. E napon déli tizenkét órakor adták át a forgalomnak a Budát és Pestet összekötő Lánchidat. A híd építésének kezdeményezője gróf Széchenyi István volt. A hidat az angol William Thierney Clark tervezte, az építést Adam Clark vezette. A munkálatok 1840. július 28-án kezdődtek el. A budai hídfő alapkövetételére 1842. augusztus 24-én, a pestiére 1845. augusztus 11-én került sor. A Lánchíd, amelyet Kossuth Lajos javaslatára Széchenyiről neveztek el, 1848 nyarára majdnem elkészült. A 48-as hadiesemények miatt azonban az építés szünetelt. A hidat – a szükséges munkálatok elvégzése után – 1849 őszén adták át. Az első állandó híd így végérvényesen összekötötte és egyesítette a két nagy városrészt, Budát és Pestet.	1494. NOVEMBER 24. E napon halt meg Kinizsi Pál. Mátyás király egyszerű sorból származó, legendás erejű hadvezére korán kezdte a katonáskodást, vitézségével kitüntette magát Mátyás morva- és csehországi hadjárataiban, és a híres fekete sereg egyik vezére lett. A király több birtokkal is megjutalmazta, ezek közül a legismertebb a nagyvázsonyi vár. Mátyás király a török elleni harcokban szerzett érdemeiért bárói címet adományozott neki. Mátyás halála után országbíró lett, s a déli országhatárt védelmezve több győzelmet aratott a benyomuló törökök ellen.

A Szivárvány 2003. novemberi száma nyomán

1. Mi a közös a felsorolt évfordulókban?

(1 pont)

2. Mi a november 20-ai világnap célja?

(1 pont)

3. Miért nem tanácsos nem dohányzók társaságában dohányozni?

(1 pont)

4. Mi a vér alapvető funkciója?

(1 pont)

5. Mi a véradási akciók célja?

(1 pont)

6. Miben mutatkozik meg az író szülőföldjéhez való kötődése?

(1 pont)

7. Hogyan készült a Hetvenhét magyar népmese című könyv?

(1 pont)

8. Ki ihlette a nagy költő szerelmes verseit?

(1 pont)

9. Miért nem készült el a Lánchíd 1848-ban?

(1 pont)

10. Miért számított jelentős eseménynek a híd megépülése?

(1 pont)

11. Mit kapott Kinizsi Pál Mátyás királytól a vitézségéért? Két dolgot említsen!

(2 pont)

(12 pont)

2. szöveg

Figyelmesen olvassa el az alábbi szöveget, majd karikázza be az I-t (igen) vagy a H-t (hamis)!

Nyugalomterápia – interjú Caramellel

Hivatalosan november 9-én kerül boltokba a **Megasztár 2 tehetségkutató verseny győztesének, Caramelnek a bemutatkozó albuma, Nyugalomterápia** címmel. Caramel többek között lemezéről és a stúdiómunka varázsáról mesél a vele készült interjújában.

– **A nagylemeznek különös címet találtál: Nyugalomterápia.**

– Volt egy azonos című dal, ami nem került fel az albumra. Az volt a lényege, hogy a mai világban milyen jó bármilyen apróságtól egy kicsit megnyugodni. Amikor a stúdióban meghallgattuk a kész lemezt, rögtön beugrott ez a cím. Azt szeretném, hogy az embereknek menedéket jelentsen a lemez ebben a rohanó, hülye világban.

– **Milyen volt a stúdiómunka?**

– Kezdetben nagyon nehéz volt. Az első dalt két hét alatt készítettük el. Később, mikor belejöttem, volt olyan szerzemény, amit két óra alatt vettünk fel. Most voltam először stúdióban, és ez teljesen új magatartást igényelt. Teljesen ki kellett nyílnom a hangmérnök előtt, ami szerencsére nem volt nehéz. Mindent egybevéve, nagyon élveztem. Számomra nincs nagyobb öröm az alkotásnál. Amint lehet, újra stúdióba megyek. Nem lesz munkából hiány, mert hamarosan kezdjük Eszti lemezét felvenni.

– **Valószínűleg erre kíváncsiak a legtöbben: dolgoztatok együtt a barátnőddel?**

– Az albumon van két duettünk. Eszter lemezét együtt készítjük, és várhatóan ahhoz is felveszünk néhány duettet. Ő nagyon önálló, de úgy érzem, hasznát veheti a tapasztalataimnak a hangszerelésnél. Ő is segített nekem a lemezem készítésében, három dalban vokálozott.

– **A megjelenés előtt megmutattad neki vagy a családtagoknak a lemezt?**

– Babonából nem mutattam meg a lemezt a rokonaimnak és a barátoknak, mert nem tudnának objektív véleményt mondani. Ráadásul a családom már sok dalt ismer korábbról.

– **Mikor számíthatunk lemezbemutató koncertre?**

– A tervek szerint december 21–22-én lesz a Kongresszusi Központban, és jövőre tervezünk lemezbemutató turnét. Addig csatlakozom a megasztáros turnéhoz.

– **A betegségged miatt hónapokra eltiltottak az élő fellépésektől. Nehéz volt visszatérni a színpadra?**

– Fel kellett rá készülnöm fizikailag és lelkileg is. Megint a „nulláról” kellett kezdenem, olyan volt, mintha megint első alkalommal álltam volna színpadon.

– **Mint a Megasztár nyertese hogy látod: meddig működhet egy ilyen tehetségkutató?**

– Biztos, hogy Eszterrel nézni fogjuk a következő szériát is, mert nagyon érdekel minket. Szerintem addig tud működni, amíg hagyják, mert rengeteg tehetség van a világon.

Soós Levente (a <http://www.danubius.hu/zene/98916,2> nyomán)

1. Az interjú valószínűleg a lemez megjelenése előtt készült. I / H
2. A lemez az egyik rajta levő dalról kapta a címét. I / H
3. A címnek szimbolikus üzenete van. I / H
4. Caramel stúdiós tapasztalatainak hiánya miatt eleinte lassan ment a munka. I / H
5. A lemezfelvételt nehezítette Caramel zárkózottsága. I / H
6. A közeljövőben barátnőjének segít lemezt készíteni az énekes. I / H
7. A Nyugalomterápián Eszti csak vokálozott. I / H
8. Eszter lemeze készítésében támaszkodhat Caramel hangszerelési ismereteire. I / H
9. Caramel családja számára az album legtöbb dala ismeretlen. I / H
10. Az énekes még az év vége előtt lemezbemutató körútra indul. I / H
11. Caramel nemrég hosszabb ideig nem énekelhetett élőben. I / H
12. A Megasztár tehetségkutató műsornak nem várható folytatása. I / H

(12 pont)

3. szöveg

Figyelmesen olvassa el az alábbi szöveget, majd oldja meg a feladatot!

BÍRÓ LÁSZLÓ

Újságíró, a gollyóstoll feltalálója. 1899. szeptember 29-én született Budapesten.

A budapesti tudományegyetem orvosi karán kezdte, de rövid idő után **megszakította (1)** tanulmányait. Volt hipnotizőr, grafológus, autóversenyző, biztosítási ügynök és vámügyintéző, foglalkozott festéssel, szobrászattal és sok minden mással. 1932 és 1934 között a kortárs magyar művészetet népszerűsítő Hongrie – Magyarország – Hungary című folyóiratot szerkesztette, majd az Előre című hetilapnak **írt (2)**. Fő találmányához, a gollyóstollhoz újságírói pályája **vezette el (3)**. A használható gollyóstoll előállításához vezető kísérleteket külföldön fejezte be: 1939-ben Párizsba ment, onnan Argentínába **emigrált (4)**, ahol 1940-től önállóan kísérletezett. Ott kapott szabadalmat a találmányra 1943. június 10-én. Az első eladásra gyártott gollyóstollakat Argentínában Eterpennek **nevezték (5)**. Bíró Lászlónak számos más jelentős találmánya is volt, de neve a gollyóstollal vált szinte azonossá. Bíró Buenos Airesben hunyt el 1985. november 24-én. Argentínában olyan nagy tiszteletet **vívott ki (6)** magának, hogy az argentin feltalálók napját az ő születésnapján, szeptember 29-én ünneplik.

A <http://www.sulinet.hu/eletestudomany/archiv/1999/9939/kronika/magyar.htm> nyomán

Az alábbi szavak szinonimáit aláhúztuk a szövegben! Írja a táblázatba a megfelelő szinonimákat jelölő számokat!

szerezett	
juttatta el	
hívták	
tudósított	
félbehagyta	
költözött	

(6 pont)

ÜRES OLDAL

ÜRES OLDAL